

[Poul Dam.]

arbejde, og jeg er klar over, at det ikke kan nytte så forfærdelig meget at afkræve ministeren løfter om, hvor hurtigt kommissionen kan arbejde; det overlader man jo til syvende og sidst til kommissionsmedlemmerne. Men jeg vil gerne sige, at så vigtige, som disse sager er, kan vi ikke affinde os med, at revisionen af loven om indgåelse og opløsning af ægteskab og retsvirkningsloven, som på mange måder er den vigtigste, bliver udskudt sådan ad calendas graecas, hvilke som bekendt var dage, der aldrig kom.

Vi må have reformen frem i løbet af en 2-3-4 år, og for at det skal kunne ske, må der nok tages nogle forholdsvis uortodokse skridt med hensyn til kommissionens arbejdsform. Det normale ved kommissionsarbejder er jo, at man nedsætter en kreds af udmærkede, men meget travle mennesker, og at man udpeger en udmærket, men meget travl embedsmand til at være sekretær, og det må alt sammen gøres som mere eller mindre udpræget fritidsarbejde. Det kan medføre, at man med et vist arbejdstempo kommer ud i en march på stedet; man kan lige akkurat nå ved hvert møde at blive klar over, hvor langt man var nået ved det foregående møde, og det kommer der ikke så forfærdelig meget ud af. Jeg tror, at vi — det er også antydnet i betænkningen — må ind på noget i retning af det svenske system, hvor man frigør et begrænset antal personligheder til at lave kommissionsarbejde, giver dem orlov, med fuld løn naturligvis, fra deres normale arbejde — eventuelt, hvis det er medlemmer af folketinget, man vil udpege til det, giver dem orlov fra folketinget efter samme vilkår, som gælder ved udsendelse i offentligt hverv — og stiller sekretærer til rådighed, der kan bruge hele deres tid på dette arbejde. Det er den eneste måde, hvorpå man kan få gennemført et sagligt, forsvarligt og hurtigt kommissionsarbejde. Ellers vil vi risikere i løbet af få år at stå i den samme situation, som da dette lovgivningsarbejde begyndte: man havde nogle betænkninger, som var udarbejdet over en så lang årrække, at betænkningerne var forældede den dag, de blev trykt. Det skulle nødig gå sådan. Vi skulle gerne have en ivrig debat og et levende kommissions-

arbejde for at få en virkelig moderne ægteskabslovgivning inden for de nærmeste 3-4-5 år.

Kjær Rasmussen: Da lovforslaget om ægteskabs indgåelse og opløsning var til første behandling, havde jeg en række kritiske bemærkninger om det. Især kritiserede jeg, at man bibeholdt forlovelsesafsnittet i lovforslaget. Nu ved jeg ikke, om det er min gavnlige indfyldelse, som har gjort sig gældende, men i hvert fald er der nu sket det, at forlovelsesafsnittet er foreslået strøget.

Vi foreslog oprindeligt også, at mandens ægteskabsalder blev nedsat til 18 år, fordi det i praksis forholder sig sådan, at to på 18 kan flytte sammen uden forældresamtykke. Ja, det forholder sig endvidere sådan; at hvis der er barn i vente, vil disse to 18-årige i praksis få lov til at indgå ægteskab. Efter vores opfattelse burde udvalget altså også have foreslået mandens ægteskabsalder nedsat.

I øvrigt skal jeg ligesom de øvrige ordførere gøre det kort og ikke her gå ind på de øvrige lovforslag, vi har til anden behandling. Vi regner med, at denne lovgivning i høj grad bliver en midlertidig løsning. Vi er langt fra tilfreds med den, men i erkendelse af, at ægteskabslovforslaget var bedre end den eksisterende lov, og i betragtning af, at der er sket yderligere forbedringer under udvalgsbehandlingen, kan vi uden begejstring stemme for forslagene. Vi gør det ikke, fordi forslagene, som det så rigtigt her har været sagt, er moderate, men fordi vi håber, at de er begyndelsen til radikale ændringer. I øvrigt må jeg lige tilføje, at vores forudsætning også er, at den kommission, som nu bliver nedsat, ikke skal sidde og arbejde med disse ting til evig tid.

Hanne Reintoft: Af betænkningen kan man se én ting helt klart, nemlig at der har været megen usikkerhed og også meget delte meninger i det udvalg, der har været nedsat. Helt tydeligt fremtræder det imidlertid, at der har været nogenlunde enighed om, at dette ægteskabslovforslag ikke kan være den endelige løsning, at det ikke er skitsen til moderne menneskers samliv i et moderne samfund. Jeg er enig i, at lovforslaget skal